

ИЗХОДНО НИВО ПО БЕЛ ЗА 12. КЛАС

Вариант 2

Прочетете текста и отговорете на въпросите, поставени към него (1. – 4. включително).

Оригами е изкуството да създаваш образи, сгъвайки хартия. Думата „оригами“ идва от японски – *ori* означава сгъвам, а *kami* – хартия. Традиционното оригами представлява прегъването на един квадратен лист, често с оцветена страна, и превръщането му в скулптура – без рязане, без лепене и дори без очертаване.

Противно на общоприетата заблуда оригами не е измислено в Страната на изгряващото слънце. Както повечето „традиционно“ японски творения, то всъщност произлиза от Китай. Смята се, че оригами е възникнало скоро след изобретяването на хартията (I – II век), но тези предположения не почиват върху сигурни доказателства.

В Китай това изкуство не се радва на особен интерес. Има свидетелства, че през X век орнаменти, създадени чрез внимателно прегъване във формата на скъпоценни кълчета на злато или жълта хартия, са били създавани с намерението да се хвърлят в огъня в края на погребалните церемонии. Съвременното китайско прегъване на хартия е концентрирано повече върху неживи предмети, като лодки и кутии.

Оригами е пренесено под планината Фуджи около VI век и там наистина е достигнало най-големия си възход. По това време практиката на изработването на хартиени фигурки се превръща в шинтоистки ритуал. Първоначално изкуството е ограничено в средите на висшите класи. Преди епохата на император Едо (XVII – XIX век) оригами съществува главно под формата на различни церемониални, главно сватбени, украшения – интересни фигури, които малко хора са знаели как да възпроизведат. Пазенето на тайната за тяхното сгъване е било въпрос на чест. Известни са няколко разнообразни модела за украсяване на традиционните сватбени бутилки саке, като най-често срещаният мотив са пеперудите, а за младоженците – стилизираните човешки фигурки.

Оригами е било популярно и сред самурайската каста – воините са носели малки амулети от хартия, за които се е смятало, че предпазват от беда и носят победа в битките.

Постепенно оригами се превръща в активност за свободното време и форма на изкуството. Най-често се изработват цветя, птици и други природни обекти. Тези теми преобладават и в съвременното оригами, което остава вярно на традицията. Променя се само едно – в началото на артистите е позволено да изрязват части от хартията, докато днес истинското оригами е изваяно само чрез прегъване – правило, което японците заимстват от Европа.

Смята се, че изкуството оригами на Стария континент се е развило от прегъването на салфетки – практика, станала популярна през XVII век. Използвали се различни методи и техники, които довели до създаването до множество абстрактни и фигуративни артефакти.

Из интернет

1. От коя сфера на общуване е текстът?

- А) от битовата сфера
- Б) от медийната сфера
- В) от естетическата сфера
- Г) от институционалната сфера

- 2. Кое от посочените твърдения е вярно според текста?**
- А) Рязането, лепенето и очертаването никога не са били част от практиката да се създават оригами артефакти.
 - Б) Смята се, че изкуството за прегъване на хартия е възникнало в Страната на изгряващото слънце скоро след изобретяването на хартията (I – II век).
 - В) Съвременното японско прегъване на хартия е концентрирано повече върху неживи предмети, като лодки и кутии, а китайското – върху природни обекти.
 - Г) Първоначално изкуството оригами е можело да се практикува само от представителите на социалните върхове в Япония.
- 3. Какво е значението на подчертаната в текста дума *фигуративен*?**
- А) иносказателен, преносен, образен
 - Б) изпъкнал, релефен, изразителен
 - В) безличен, невзрачен, незначителен
 - Г) красив, хармоничен, изискан
- 4. Кое от посочените твърдения НЕ е вярно според текста?**
- А) В Азия изкуството оригами се свързва с ритуали при сватби и погребения.
 - Б) Правилото да не се използват режещи инструменти при създаването на оригами, води началото си от Стария континент.
 - В) Преди битка самураите собственооръчно изработвали хартиени амулети, които носели, за да се предпазват от беди и да предизвикват победи.
 - Г) Традиционно хартиената скулптурка оригами води своето начало от оцветен от едната страна лист с квадратна форма.
- 5. В кой от редовете е допусната правописна грешка?**
- А) неугаснал, неузнаваем, неустановен
 - Б) безспорен, безсмислен, безсилен
 - В) облекчен, отекчен, омекчавам
 - Г) поданик, изгнаник, въстаник
- 6. В кое от изреченията е допусната правописна грешка?**
- А) Всяка фармацевтична компания твърди, че осигурява на пациентите и медицинския персонал достъп до съвременно, ефективно и безопасно лечение.
 - Б) Заместник програмният директор на радиостанцията представи пред служителите план-програма за работата на фирмата.
 - В) Вече три десетилетия доставяме до рафтовете на аптеките подбрани лекарства, хранителни добавки и медицинско оборудване с една-единствена цел – здравето ви.
 - Г) Мечтата на иманяра е новоизобретено уредче, захранвано с 9-волтови батерии, което се вражда в обикновени джапанки.
- 7. В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?**
- А) Всъщност той беше първият заселник в долината, запазила следи от присъствието както на културата Наска, така и на културата Палпа.
 - Б) При кандидатстване за международни студентски стипендии, опишете подробно какви са вашите активности, допринесли за напредъка на общността.
 - В) През 2007 г. в Перу стават големи наводнения и свличания, но археолозите, които извършват наблюдения на района, установяват, че не са нанесени съществени щети на обектите.

- Г) Следва ли нормата на чл. 56 да се тълкува, в смисъл че възложителят не е длъжен да извърши проверка за наличието на оферта, чиято необичайно ниска стойност буди съмнение?

8. В кое от изреченията НЕ е допусната пунктуационна грешка?

- А) Комисията е оставила без уважение, като неоснователна жалбата на участника срещу решението за обявяване на класирането, определящо изпълнителя на обществената поръчка.
- Б) При възкачването на престола най-голямо внимание се отделя на произхода на владетеля, на религиозната му принадлежност, даваща божествено основание на властта му и на способностите му на пълководец.
- В) Например, в съответната разпоредба, националният законодател е обвързал преценката на проекта с цена или разходи, подлежащи на коментиране.
- Г) Усилията ни са насочени към спирането на контрабандата на защитени животни, защото, когато законът е нарушен, биоразнообразието на нашата планета е застрашено.

9. В кое от изреченията е допусната граматична грешка?

- А) Със заповед на министъра е определен началния и краен час за посещение на заведенията за обществено хранене и културните институции.
- Б) В Съвета на Европа се подготвят още три от документите за междуведомствено сътрудничество в сферата на образованието.
- В) Какво включва пакетът мерки за подпомагане на останалите без работа при пандемичната криза, ще ни информира репортерът Петър Димов.
- Г) Когато майката слага болното си момиченце в креватчето, изтощената жена не очаква да чуе как то е приспано с песен от сестра си близначка.

10. В кое от изреченията НЕ е допусната граматична грешка?

- А) На стадиона, където се играе дербито на кръга, е Николай Иванов, на който сега даваме думата за коментар.
- Б) През 1906 г. американският президент Теодор Рузвелт спечелва Нобелова награда за мир и така става първия американец, спечелил престижното отличие.
- В) На 17 декември 1941 г. японската армия унищожава два британски военни кораба, при което загиват около 800 моряци.
- Г) Поради факта, че в България най-разпространено е говедовъдството, когато казваме „оборска тор“ ние имаме предвид тор от говеда.

11. В кое от изреченията НЕ е допусната лексикална грешка?

- А) Във връзка с кризата, предизвикана от разпространението на Ковид-19, в Европейския съюз се обсъжда кредитна ваканция за хора и граждани.
- Б) В дискусиата по телевизията стана на въпрос, че матурите се очаква да се проведат по нов график, предложен от експертна комисия.
- В) Костюмът, предвиден за работа в опасна среда, се оказва много практичен и затова шефът на болницата поръча комплекти за всички медици.
- Г) Бившият лидер на Армията за освобождение на Косово бе онеправдан от Международния съд за човешките права в Хага и се завърна в страната си.

12. В кой от редовете фразеологичните словосъчетания са синонимни?

- А) давам си вид – давам си сметка
- Б) имам дебела глава – имам дебели очи
- В) дърпам дявола за опашката – дърпам чергата към себе си
- Г) където ме отвее вятърът – където ми видят очите

13. От коя творба е откъсът?

Животворящата и бъблива селска речица, която извира изпод големите каменни чуки над сами селото, от ден на ден почна чувствително да намалява и да съхне. Като че някоя триглава хала смучеше хладните и бистрите ѝ струи, които почнаха немощно да се цедят от извора и жадно да се поглъщат от запалената земя. [...] Всякога влажните ѝ брегове сега се напукаха. [...]

Разтъжси се урижено селяшкото сърце. Уплаши го това онемяване на водениците, чиито тежки, доскоро бръмчащи камъни не можеха вече да стрият на брашно сухото житно зърно.

- А) „Ветрената мелница“
- Б) „Песента на колелетата“
- В) „Балада за Георг Хених“
- Г) „Спасова могила“

14. В кой от редовете правилно са свързани произведението и неговият автор?

- А) „Честен кръст“ – Атанас Далчев
- Б) „Молитва“ – Пейо Яворов
- В) „Посвещение“ – Петя Дубарова
- Г) „Потомка“ – Борис Христов

15. В кой от редовете са посочени имената на поети, свързани творчески с град Бургас?

- А) Пейо Яворов, Димчо Дебелянов
- Б) Никола Вапцаров, Атанас Далчев
- В) Елисавета Багряна, Борис Христов
- Г) Христо Фотев, Петя Дубарова

16. В кой от редовете произведението и неговият жанр НЕ са свързани правилно?

- А) „Честен кръст“ – лирическа поема
- Б) „Балада за Георг Хених“ – балада
- В) „Аз искам да те помня все така“ – елегия
- Г) „Спасова могила“ – разказ

17. Поставете правилното заглавие на празното място.

Лирическият герой в _____ има характерната за Модерната епоха сложна индивидуалност. Аз-формата на неговия изказ предопределя и субективната му позиция, чрез която той изразява нееднородността на душата и личността си, разпъната в централната антитеза „ангел – демон“. Това е модерният човек, който ясно осъзнава, че в него живеят различни и противоположни природи, етики, културни наслоения, и се измъчва докрай от противоречията между тях.

- А) „Молитва“
- Б) „Две души“
- В) „Вяра“
- Г) „Колко си хубава!“

18. За кое произведение е характерен мотивът за естетизираната, красива смърт без страдание?

- А) „Потомка“
- Б) „Молитва“
- В) „Честен кръст“
- Г) „Спасова могила“

19. В кой от редовете и двете произведения градят ясни междутекстови връзки с Библията?

- А) „Ветрената мелница“ и „Молитва“
- Б) „Честен кръст“ и „Балада за Георг Хених“
- В) „Колко си хубава!“ и „Спасова могила“
- Г) „Песента на колелетата“ и „Потомка“

20. Какво е подчертаното в откъса изразно средство?

*Аз не живея: аз горя. Непримирими
в гърдите ми се борят две души*

- А) оксиморон
- Б) метафора
- В) сравнение
- Г) метонимия

21. Отговорете с 3 – 4 изречения на въпроса: *Кои са чертите на лирическия герой от Вапцаровото стихотворение „Вяра“?*

ЛИСТ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ за
изходното ниво по БЕЛ за 12. клас
Вариант 2

1.	А	✗	В	Г
2.	А	Б	В	✗
3.	✗	Б	В	Г
4.	А	Б	✗	Г
5.	А	Б	✗	Г
6.	А	Б	В	✗
7.	А	✗	В	Г
8.	А	Б	В	✗
9.	✗	Б	В	Г
10.	А	Б	✗	Г
11.	А	Б	✗	Г
12.	А	Б	В	✗
13.	✗	Б	В	Г
14.	А	Б	✗	Г
15.	А	Б	В	✗
16.	А	✗	В	Г
17.	А	✗	В	Г
18.	А	Б	В	✗
19.	А	Б	✗	Г
20.	А	✗	В	Г

- Този лист е за учителя – направете си шаблон за проверка, като копирате листа и изрежете с макетно ножче кутийката с кръстчето, което показва верния отговор. Така много лесно ще проверите теста, след като сте снимали листа за отговори от предната страница и сте го раздали на учениците за попълване.

Максималният брой точки от изходното ниво е 25 точки – 20 от теста (по 1 точка за всеки верен отговор) и 5 точки от свободния отговор.

Скала за оценяване

<i>Брой точки</i>	<i>Оценка</i>
25 – 21	Отличен
20 – 16	Много добър
15 – 11	Добър
10 – 8	Среден
Под 8	Слаб

Примерен отговор на 21. въпрос: Във Вапцаровото стихотворение „Вяра“ лирическият герой разкрива последователно своите индивидуални характеристики: смелост, себеотрицание, решителност, отстояване на позицията докрай. Неговата житейска програма е в контрастното чувство към живота, заради който си заслужава да се умре, а неговата естетическа програма е нова дума в образа на твореца в литературата ни – в създаването на поезия няма нищо извънмерно и драматично, то е част от живота, но това е съчетано с позицията на лирическият герой във „Вяра“, който разкрива себе си преди всичко като говорещ човек – човек на думите, ясно осъзнаващ тяхната въздействаща сила.